

ajuntament de palafrugell
arxiu municipal
servei de gestió documental i arxiu

Fons La Taponera

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

Codi de referència

CAT AMP 10 02

Nivell de descripció

Fons

Títol

La Taponera

Data(es)

1882-1956

Volum i suport

0,45 metres lineals; 5 unitats d'instal·lació

ÀREA DE CONTEXT

Nom del productor

La Taponera

Història del productor

El desembre de 1859 es creà a Palafrugell el cor La Taponera, degà de la zona surotapera i un dels més antics de les comarques gironines; agafà el nom de la principal activitat dels seus membres. El 1862 el formaven 50 homes que tres anys més tard quedaven reduïts a 25. Cal buscar-ne l'origen en l'impuls donat per Anselm Clavé al

moviment coral, però també en la gran tradició de colles de cantaires que hi ha en aquesta zona del litoral català, sobretot entre els pescadors i els caçadors.

L'any 1868 el cor es dissolgué, però retornà el 1883. Els seus anys de plenitud van ser entre 1883 i 1909, durant els quals va cantar en ciutats com Barcelona, Madrid, Beziers, Saragossa, Bilbao o Sant Sebastià, i va rebre nombrosos premis i distincions. En els estatuts de 1903 hi consta que és una societat no solament musicocoral, sinó també de beneficència.

Entre 1909 i 1943 hi va haver un nou parèntesi, i el cor va reaparèixer el 1944 amb una cantada de caramelles. L'any 1947 el cor Palafrugell canvià el nom pel de La Taponera i es presentà per la Festa Major de Palafrugell.

En aquesta última etapa s'afegí al cor un grup escènic que permetia fer unes vetllades més variades. L'any 1956 La Taponera es va dissoldre; aquest cop, d'una manera definitiva. Frederic Sirés va ser un dels seus directors.

Història arxivística

El fons va ser conservat pel Museu-Arxiu de Palafrugell fins a la creació de l'Arxiu Municipal de Palafrugell.

Dades sobre l'ingrés

Fons procedent del Museu-Arxiu de Palafrugell, al qual s'ha afegit documentació gràcies als ingressos 26/1994, 73/2017, 34/2021 i 11/2024.

ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

Abast i contingut

Fons format principalment per partitures que daten entre 1882 i 1955. Destaquen un projecte d'estatuts, els estatuts de 1903 i el llibre de caixa i registre d'activitats, que també inclou llistes de cantaires, un repertori de cançons i una llista de socis.

Sistema d'organització

1. Gestió de La Taponera
2. Partitures i guions de teatre
3. Recull de premsa
4. Cartells originals
5. Cartells i programes impresos
6. Ensenyes

ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

Condicions d'accés

L'accés a la documentació del fons és públic.

Instruments de descripció

Hi ha un inventari del fons i un catàleg de les partitures elaborats l'any 2017 per Núria Casellas sota la direcció de M. Concepció Saurí. L'inventari va ser modificat per Òscar Alegret i Teijeiro el desembre del 2024.

ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

Documentació relacionada

AMP. Col·lecció Imatges

AMP. Col·lecció Manuscrits i documents solts (música)

AMP. Fons Família Gich

Museu del Suro de Palafrugell.

Bibliografia

MASANA RIBAS, Rosa M^a. "L'Associació de Cant Coral "La Taponera" de Palafrugell.1859-1955 (excepte uns anys d'inactivitat)", dins *Revista del Baix Empordà*. Núm.54. setembre. 2016.

OLLER, Oriol. "El Certamen Coral de Figueres (maig 1883), una data a recordar en la història de la Taponera", dins *Programa de Festa Major de Palafrugell*. 2007.

OLLER, Oriol. *Música i festa a Palafrugell*. Quaderns de Palafrugell, núm. 19. 2010.

TORMO CAPDEVILA, Jordi. "Notes per a una història", dins *Palafrugell canta a la Coral Taponera*. 1992. [disc LP]

"1956. Emmudí La Taponera, un dels últims vestigis de l'edat d'or del taper", dins *Crònica d'un segle. Palafrugell. 1900-1999*.

ÀREA DE NOTES

Notes

La carpeta que conté els cartells i programes és la carpeta original del Museu-Arxiu de Palafrugell, amb la nota «Material gràfic. Exposició “Coral La Taponera” juny 1980».

ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

Autoria i data(es)

Descripció elaborada per Núria Casellas i Noguer el desembre de 2017.

Descripció actualitzada el gener de 2020 per Núria Casellas i Noguer.

Descripció modificada el desembre del 2024 per Òscar Alegret i Teijeiro.

Regles o convencions

Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC). Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció General d'Arxius i Associació d'Arxivers de Catalunya, 2007.